

Kunnallisneuvos Karl Fredrik Kaarlonen

Perniössä vaipui tiistaina ikuiseen uneen pidemmän ajan sairastettuaan kunnallisneuvos ja harras kotiseutuasioiden vaali ja Karl Fredrik Kaarlonen, 78:llä ikävuodellaan.

Kunnallisneuvos Kaarlonen oli niitä voimakkaita persoonallisuuksia, jotka omalla työllään ja toiminnallaan, uhrauksillaan ja esimerkillään ovat olleet kärkimiehinä johtamassa sitä valtavaa taloudellista, yhteiskunnallista ja sivistyksellistä kehitystä, minkä todistajina hänen oma ikäpolvensa on saanut olla.

Kunnallisneuvos Kaarlonen kuului vanhaan perniöläiseen talonpoikaissukuun, joka n. 300 vuotta on viljellyt Skoilan tilaa. Hän oli syntynyt 18.7.1860. Saatuaan muoruudessaan maalaisoloissa siihen aikaan vielä hyvin harvinaisen tilaisuuden suorittaa kansakoulun oppimäärän tuli hän jo 18-vuotiaana kotitilansa isännäksi. Nelisen vuosikymmentä hän sitten innolla ja rakkaudella vaali vuosisataista perintötilaa saattaen sen ympäristölle esimerkiksi kelpaavaan kuntoon.

Jo varhaisista nuoruusvuosista alkoi myöskin hänen urauurtava ja suurimerkityksellinen työnsä talonpoikaissäestön herättämiseksi tietoisuuteen asemastaan ja mahdollisuuksistaan. -V. 1888 perustettiin hänen toimestaan Perniön yhtiömeijeri, joka sitten v. 1904 muutettiin Perniön-Finbyn osuusmeijeriksi. V. 1891 oli Kaarlonen jälleen aloitteen tekijänä, kun pitäjään perustettiin maamiesseura, joka sittemmin on kehittynyt toimintansa laajuuteen ja tuloksiin nähden maamme ensimmäisiin kuuluvaksi. Seuran esimiehenä oli Kaarlonen aina vuoteen 1930, jolloin vanhuuden perusteella vetäytyi syrjään. Hän oli myöskin taloudellisesti tukenut seuran toimintaa. Perniön osuuskassaa hän niinkään oli perustamassa kuuluen sen hallitukseen vuosina 1914-30. Pian suuntautuivat Kaarlonen harrastukset yhä laajemmalle. Maataloudellisen osuustoiminnan alalla kuuluu kunnallisneuvos Kaarlonen tiennäyttäjiin ja ensimmäisiin, jotka käsittivät tämän toiminnan merkityksen ja mahdollisuudet. Hän oli keskusosuusliike Valion perustajia ja kuului sittemmin sen hallintoneuvostoon, kunnes korkean ikänsä oikeutuksella pyysi eroa. Niinkään hän on Hankkijan perustajia ja kuului alkuaikoina monet vuodet sen hallintoneuvostoon. Varsinais-Suomen Osuusmeijeriliittoa perustettaessa oli hän niinkään mukana ja kuului sittemmin vuosikymmeniä liiton toimikuntaan. Varsinais-Suomen Maanviljelysseuraa perustettaessa oli Kaarlonen myöskin v.1906 ja kuului sitten seuran johtokuntaan vuoteen 1918, seuran varapuheenjohtajana vuosina 1911-18. Ansioittensa perusteella maatalousväestön ammatillisen valistustoiminnan alalla kutsuttiin kunnallineuvos Kaarlonen v. 1935 V.-S. Maanviljelysseuran kunniajäseneksi. Kaarlonen oli myöskin Salon seudun maanviljelyskoulun ensimmäisiä puuhaajia ja kuului sen johtokuntaan alusta alkaen kuolemaansa asti.

Miehuusvuosinaan oli kunnallisneuvos Kaarlonen keskeinen henkilö myöskin Perniön kunnallisessa elämässä. Pitkät ajat hän oli valtuuston jäsen, kunnallilautakunnan puheenjohtaja ja lukuisten muitten lauta- ja toimikuntien jäsen.

Laajalti on tullut tunnetuksi kunnallisneuvos Kaarlonen ainutlaatuinen toiminta kotiseutunsa muinaisuuden tutkimiseksi ja entisten sukupolvien muiston säilyttämiseksi. Nuoruudestaan asti keräsi hän paikkakunnalta arvokkaan kokoelman museoesineitä ja vähän toistakymmentä vuotta sitten perustettiin hänen aloitteestaan yhdistys ”Perniö Tunnetuksi”, joka tuli kotiseutumuseohankkeen viralliseksi toteuttajaksi. Kunnallineuvos Kaarlonen suuren lahjoituksen turvin saatiin Perniöön v.1930 museotalo, joka kokoelmineen on vertaansa vailla Suomen maaseudulla. Jouduttuaan jo heikentyneitten voimiensa vuoksi vetäytymään syrjään muista tehtävistä, omistautui hän yhä enemmän kotiseudun muinaisuuden tutkimiseen ja vaalimiseen. Raittiustyö on myöskin ollut kunnallineuvos Kaarlonelle aina sydämenasia. Hän oli perustamassa Perniön r.y. Sulku I:stä, joka pian täyttää 50 vuotta, sekä toimi sitten kauan aikaa seuran

johtokunnan puheenjohtajana. Myöskin taloudellisesti tuki hän raittiustyötä. Näitten ansioittensa perusteella maakuntamme raittiussväki viime sunnuntaina pidetyssä piirikokouksessa kutsui kunnallineuvos Kaarlosen Turun raittiusspiirin kunniajäseneksi. Kansalaisansioittensa perusteella annettiin hänelle v. 1925 kunnallineuvoksen arvonimi.

Edellä olevista pintapuolisista maininnoista jo selviää, että kunnallisneuvos K. F. Kaarlonen on suorittanut siunauksellisen elämäntyön, jonka jäljet säilyvät. Hän oli kotipitäjänsä suurin poika. Aikalaiset tulevat säilyttämään hänen muistonsa kauniina ja valoisana ja kotipitäjänsä historiaan hän on piirtänyt pysyvästi nimensä.

Kunnallisneuvos Kaarlosta jäivät lähinnä kaipaamaan veli ja sisar sekä kasvattipoika perheineen.

Lähde: Salon Seudun Kunnallislehti nro 31, 17.3. 1938